

found. A 20 cm thick layer of charred wood particles marked the location of the building No. 6 (orientated NE–SW), whereas at the location of the building No. 7 (orientated SE–NW) there was a stone pavement and a hearth. In the investigated area two large pits were found; one of them could have been a well. The pits are going to be investigated further. In the cultural layer of the settlement rusticated pottery and two types of smooth-surface pottery (pinched-impressed or bearing dimple ornament and smooth with no ornament), several iron items and a lot of stone tools and their fragments were found.

At the assumed locations of the S and N fences of the settlement established using the bio-energetic method (by E. Prascevičius) 12 test pits were excavated, but neither fences, nor other constructions were found.

Results of the year 2004 investigations did not change the settlement chronology (the 4th–8th century), nevertheless investigations revealed that the houses were built in two stages. The earlier one may be simultaneous to the iron melting stage of the Lieporiai settlement (the 4th–6th century). The investigated area may be interpreted as a habitation area of the settlement.

TYRINĖJIMAI KERNAVĖJE, GEDIMINO G. 1

Dalia VAIČIŪNIENĖ

2004 m. buvo atlikti žvalgomieji tyrimai privačiame sklype Kernavėje, Gedimino g. 1. Šis sklypas, esantis Kernavės centre, prie bažnyčios, patenka į Kernavės buferinės apsaugos zonos regimosios apsaugos režimo pazonį. Archeologinių tyrimų metu buvo ištirti du 2x2 m dydžio šurfai (bendras 8 m² plotas). Tyrinėtoje vietoje aptiktas dalinai apardytas XIV a. kultūrinis sluoksnis su šiam laikotarpiui būdinga keramika ir radiniais. Pirmame šurfe kultūrinis sluoksnis išryškėjo 32 cm gylyje, įžemis – smėlis (įsikasta iki 40 cm gylio). Šurfe surastas sidabrinio ilgojo gabalėlis, geležinė saga, žiestos viduramžių keramikos šukių. Antrame šurfe kultūrinis sluoksnis atsidendė 38 cm gylyje, įžemis – smėlis (įsikasta iki 72 cm gylio). Šurfe surasti peilio, žalvarinės juostelės fragmentai, žalvarinis apkalas su grandele, galąstuvus su skyde ir nulūžusi adata, žiestos viduramžių keramikos šukės. Šurfų radiniai datuoti XIV a.

Kadangi šiame plote bus statomas gyvenamasis namas, būsimos pastato teritorijoje atlikti archeologiniai tyrinėjimai, kurių metu ištirtas 175 m² plotas. Visa tirta teritorija buvo

dirbama žemė. Nuėmus suartas paviršines žemes atsidendė smėlingas sluoksnis, kuriame išryškėjo aštuonios ūkinės duobės su XIV a. pradžios ūkinio gyvenimo pėdsakais. Būstų pėdsakų neaptikta. Plote surasta daug žiestos viduramžių keramikos šukių, gyvulių kaulų ir 117 vienetų individualių radinių – du lietuviškų ilgųjų fragmentai, 5 sveiki peiliai ir 12 peilių fragmentų, arbaletos strėlės antgalis, 6 cilindriniai spynų raktai, geležinių apkalų, 2 pasaginės segės stilizuotais gyvuliniais galais, plokštelinė segė, akmeniniai galąstuvai, darbo įrankių, nemažai įvairių dirbinių fragmentų, žaizdro fragmentas. Ryškus kultūrinis sluoksnis aptiktas tik ūkinėse duobėse. Atlikus tyrimus matyti, kad buvusios gyvenvietės teritorija tęsiasi toliau į ŠV nuo tirtos ploto.

INVESTIGATIONS IN KERNAVĖ, GEDIMINO STREET 1

In 2004 in Kernavė at the site of the Gedimino Street 1 an area of 183 m² was investigated (out of them 8 m² during the survey). The follow-

ing finds were collected: wheel-made pottery shards, two fragments of Lithuanian silver bars, 5 knives and 12 knife fragments, a crossbow arrowhead, 6 keys of cylindrical locks, iron mountings, 2 penannular fibulas with stylized

zoomorphic terminals, a flat fibula, whetstones, working tools, a lot of fragments of different items and a finery fragment. A distinctive cultural layer was found only in 8 waste-pits. It dates to the 14th century.

BERNOTŲ PILIAKALNIO PAPĖDĖS GYVENVIETĖ

Agnė VAITKUVIENĖ

2004 m. archeologiniai tyrinėjimai ir žvalgymai buvo vykdomi Bernotų (Vilniaus r.) piliakalnio su papėdės gyvenvieta ir senkapio aplinkoje. Dar 2003 m. čia atlikti žvalgomieji tyrinėjimai, susiję su planuojamo privažiavimo prie geografinio Europos centro rekonstrukcija bei projektuojama automobilių stovėjimo aikštele (žr. *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 40–42).

Dėl minėto privažiavimo kelio bei stovėjimo aikštelės statybos darbų 2004 m. pavasarį buvo tyrinėtas 70 m² dydžio plotas piliakalnio teritorijos P pakraštyje (abipus 2003 m. tyrinėtos perkasos 1) bei žvalgytas senkapio teritorijos Š pakraštys ir žvyruobės, esančios kapinyno teritorijoje, kraštai, kurie nukasti automobilių aikštelei įrengti. Nukasinėjant žvyruobės kraštus atsidengė rusvas ir balkšvas nejudintas žyvas, archeologiškai vertingo sluoksnio ar objektų neaptikta.

Piliakalnio teritorijos P pakraštyje, abipus 2003 m. tirtos perkasos 1, aptiktas 20–80 cm storio užslinkęs rudo smėlio sluoksnis. Jame surinkta įvairios lipdytos keramikos smulkių šukelių, titnaginių nuoskalų, skelčių, 2 skaldytiniai, 2 gremžtukai, geležinių dirbinių, tarp jų ir šiuolaikinių fragmentų. Po rudu smėliu atidengtas juodos žemės kultūrinis sluoksnis, buvęs 50–90 cm ir storesnis. Jame buvo itin daug keramikos – iš aptiktų maždaug 400 fragmentų atrinkta 126, kurių dauguma – lipdytos

grublėtosios keramikos šukės. Likusi keramika – lipdyta brūkšniuota bei keli lipdytos lygiasienės keramikos fragmentai. Taip pat rasta titnago nuoskalų ir skelčių, tarp kurių buvo strėlės antgalio ruošinys (?). Iš individualių dirbinių rasti dviejų molinių verpstukų ir dviejų geležinių peilių dalys. Juodo kultūrinio sluoksnio apačioje, 85–110 cm gylyje nuo žemės paviršiaus aptiktas apie 2x1,4–1,5 m skersmens grindinio fragmentas. Grindinys sudėtas iš lauko riedulių, kurių vidutinis skersmuo – apie 16–18 cm, dalis jų skaldyti.

Pagal keramiką ir negausius individualius dirbinius aptiktą kultūrinį sluoksnį reiktų datuoti I tūkst. Titnago radiniai galėtų būti iš akmens (neolitas) ar senojo bronzos amžiaus.

FOOT SETTLEMENT OF THE BERNOTAI HILL-FORT

In 2004 an area of 70 m² was investigated at the S outskirts of the territory of the Bernotai hill-fort (Vilnius district). A 1.8 m thick cultural layer was found. It consisted of the upper layer formed of brown sand sliding from the hill-fort slopes and the lower layer formed of black-earth and containing potshards datable to the 1st millennium A.D., ceramic spindles and knives. The layer also contained flint finds datable to the Stone Age and Old Bronze Age.